

кôд прелаза: простор–време

померај у кôду

**XIX NOVE
ТЕХНОЛОГИЈЕ**

26. децембра 2025 – 30. јануара 2026.
Галерија савремене уметности Панчева

19. НОВЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

кôд прелаза: простор–време

померај у кôду

Аутори/ке: Јелена Гајиновић, Марија Анђелковић,
Константинос Петровић, Константин Ђорђевић,
Јелена Остојић, Димитрије Деспотовски,
Тијана Јеврић, Катарина Стевић, Марко Докић,
Владимир Јанић, Валентин Варга

Координација, аутор концепта изложбе: Горан Деспотовски
Организаторка програма: Ивана Маркез Филиповић

Kôд прелаза: простор–време

Горан Деспотовски

Успостављањем релација између различитих уметничких категорија, ова тема је конципирана тако да отвара поље експерименталног истраживања с фокусом на интерактивности, интердисциплинарности и новим технологијама у стварању уметничких радова. Истраживање се реализује кроз рад аутора у анализи, конципирању и медијским решењима заснованим на основној идеји кôда. Њихова вишемедијска дела — интерактивни системи, инклузивне сензорне формације, светлосне, звучне и видео инсталације — представљају дигиталне мреже сећања које граде архитектуре прелаза, у којима се дигитално и људско, покрет и сећање, алгоритам и афективни импулс — сусрећу и преплићу. Минимални импулси или фрагменти кôда покрећу сложене низове, обликујући простор и време у којима се посматрач проналази унутар процеса трансформације, чиме се простор доживљава као стање које се непрестано премешта и које захтева активно учествовање. Управо овај садржај и опажања усмеравају ауторе да се у својим вишемедијским реализацијама ослоне на истицање невидљивих и визибилних својстава дигиталног покрета и садржаја.

Kôд прелаза: простор–време поставља у фокус идеју да сваки визуелни, звучни или просторни догађај настаје из система који делује испод

прага видљивости — из кôда који није само технолошки већ и онтолошки. Овај кôд протеже се кроз дигиталне алгоритме, природу, људско биће и памћење, обухватајући слојеве осећања, уписаних трагова искустава, сећања, наслеђене матрице понашања и невидљиве механизме перцепције. Баш као што минимални импулси у дигиталном запису покрећу микротрансформације слике, тако и човек ствара сопствену чулну и мисаону реалност путем образаца који делују испод нивоа свести — кроз оно што можемо назвати кôдом природе у нама.

Сваки рад представљен на изложби истражује двоструки хоризонт: дигитални кôд и унутрашњи — људски кôд. Полази се од промишљања простора као процеса, а не као унапред задатог оквирног поља. Радови функционишу као ситуације у којима се препознаје настанак догађаја: тренуци када визуелни елементи постају звук, када покрет производи светлосну реакцију, или када сећање програмира перцепцију. Прелаз је суштински — он није граница која раздваја, већ процес који активира, убрзава и спаја различите облике комуникације. Управо у својој *препојавности* кôд делује најинтензивније.

Простор се не разуме као стабилна категорија, већ као стање у настајању, условљено прелазима, одлагањима и микропроменама које обликују начин на који се перцепција организује. Он се појављује као дериват медијског тока, а не као унапред одређено место на које се тај ток уписује. Минимални покрети и флуидност форме постају носиоци трансформације и прелаза између видљивог и невидљивог, интуитивног и програмираног.

Медијски елементи не функционишу као репрезентације, већ као активни агенси који обликују простор и услове за његово постајање. Суптилне промене у интензитету, покрету или трајању отварају осећање присутности које није везано за препознавање, већ за регистрацију догађаја.

Код функционише као симбол који упућује на кретање форме, динамику и интеракцију, омогућавајући прелаз једног облика комуникације у други. Он је скривени механизам настајања – низ операција које производе промену пре него што она постане очигледна, указујући на принцип деловања испод прага перцепције. Тај праг није замишљен као гранична линија, већ као место појаве, тачка у којој простор, кроз властито померање, задобија почетну форму. Он представља тренутак интензивног преласка, у којем се латентно развија оно што тек треба да се манифестује, деси и доживи. Праг постаје кључна оперативна тачка – активна зона у којој се однос између унутрашњег и спољашњег, видљивог и невидљивог артикулише кроз динамичне распоне медијских сигнала и њихове трансформације.

Овакво разумевање прелаза блиско је Делезовој мисли о времену и настајању: *Постајање је увек између: у пролазу, у ономе што се дешава пре него што се учврсти као облик.*¹ Време као континуирани ток, чист трајни прелаз који не производи ствари, већ разлике, омогућава да се код схвати као динамички систем — непрекидна серија микродогађаја који граде простор и време самог рада. Изложба истражује како различити нивои кода – технолошки, биолошки, психолошки и афективни – заједно стварају искуство у којем перцепција постаје активан, стално променљив процес. Код није више само програм; он је принцип, скривена логика настајања која обликује начин на који се простор, време, догађај и значење селе у појавност.

Код прелаза: простор–време није само изложба дигиталне уметности већ простор у којем време тече кроз слику, светлост гради простор, звук организује покрет, а сећање постаје механизам програмирања. Сваки рад функционише као једно могуће читање кода – технолошког, природног или људског – и као артикулација начина на који простор и време настају унутар осетљивих процеса. Као што Делез каже *да је свака појава прах-настајања који не припада ниједном систему у потпуности*, и ова изложба тражи места где рад не постаје предмет, већ догађај. Код је ту активни агент прелаза: принцип који омогућава да се видљиво отвори ка невидљивом, да интуитивно добије структуру, да се време опредмети у виду кретања, а простор као трајање.

¹ Gilles Deleuze, *Différence et répétition* (1968).

Унутар архитектуре прелаза коју изложба успоставља, сваки рад постаје засебан улазак у ко́д – *techné* и *phýsis* – али тек се њиховим преплитањем отвара шири простор разумевања. Рад **Јелене Гајиновић** (*Digitopia, A Virtual Paradise*), заснован на архивској фотографији тунела Рибейре, уводи први од ових прелаза: фрагменти града раслојавају се и поново повезују у колажној структури која више не приказује место, већ процес постајања места. Њен визуелно-звучни систем функционише као оперативни апарат који урбану стварност премешта у сферу медијског тока, претварајући фотографију у активни ко́д града – поље у којем се прошлост не реконструира, већ преговара изнова. Овакво разумевање простора као медијског, а не стабилног, јавља се и у раду **Марије Анђелковић**, чија видео-инсталација *Кроз таласе* поставља фрагмент као јединицу времена. Графички исечци претварају се у покретљиве партитуре, у таласне прелазе који не приказују форму, већ њену континуирану трансформацију. У оба рада, слика постоји тек у свом трајању: не као репрезентација, већ као ритам који организује перцепцију. Док Ј. Гајиновић и М. Анђелковић истражују прелаз слике према времену, рад **Владимира Јанића** (*Интеракција одговорних*) помера фокус ка искуству тела унутар тог процеса. Овде се површине – визуелне, звучне, дигиталне – сусрећу у простору који реагује на присуство посматрача. Гледалац постаје део кретања, део система у којем сваки импулс производи нови однос између слике и звука. Овакав интерактивни праг отвара питање: Где се заправо налази почетак догађаја — у медију или у посматрачу? Слично томе, али с нагласком на инклузивној тактилној, рад **Константиноса**

Петровића и Константина Ђорђевића (*Тактилни херој*) уводи сасвим другачији улазак у простор: прелазак боје у звук. Уместо визуелне доминације, они нуде сензорни ко́д који се активира додиром, претварајући перцепцију у мултисензорни ток. Овај рад дестабилизује границу између вида и слуха, између слике и звучног сигнала, отварајући питање како се уметнички објекат може доживети када се визуелни апарат повуче у други план. Тиме се изложба проширује према инклузивном хоризонту перцепције, оном који ко́д не схвата само као алгоритам већ као заједнички праг приступа. Идеја прага као активног, а не граничног места јавља се и у инсталацији **Марка Докића и Катарине Стевић** (*Remains*). Овде кретање посматрача генерише дигиталне трансформације које стално изнова преобликују простор. Материјално и нематеријално улазе у међузависност; посматрач симултано постаје сведок и узрок промене. *Остаци* који се призивају нису реликти прошлости, већ трагови настајања — моменти у којима се простор производи из процеса, а не из форме. Један од најрадикалнијих прелаза одвија се у кинетичкој скулптури **Валентина Варге** (*St. Sebastian*), где тех-

нологија постаје метафора унутрашњих сила. Брисачи који продиру из унутрашњости беле јакне постају агресивни, паразитски органи, показатељи латентних процеса који припадају психичком или егзистенцијалном коду субјекта. Овде се прелаз не налази између дигиталног и физичког, већ између спољашне појаве и унутрашњег притиска — код постаје симптом, исказ онога што се одвија испод видљиве површине. У сасвим другачијој равни, рад **Јелене Остојић** (*Велике девојнице не плачу*) отвара зону емотивног прага — онај тренутак када се туга више не изражава спонтаном реакцијом, већ се премешта у тише, замагљене унутрашње просторности. Инсталација поставља питање где се данас налази место реакције, када оно што је некада било непосредно (плач) прелази у апстрактне конфигурације осећања. Овај рад уводи код афективности — тиху, али снажну динамику унутрашњег преобликовања. У видео-инсталацији **Димитрија Деспотовског** (*Ма дај, баба*), код сећања добија интимну димензију. У фрагментарним снимцима свакодневних призора преплићу се прошлост и садашњост, стварајући простор у којем емоција настаје из микродогађаја — начина на који неко седи, говори, ћути, пролази. Овај рад открива да код није само дигитални запис већ и породични гест, тишина, устаљена рутина која се утискује у време. За разлику од тог интимног хоризонта, рад **Тијане Јеврић** (*Регистровани*) отвара спекулативни поглед на будућност: дигитална

архивација неуролошких и биолошких процеса исцртава мапу унутрашњих сигнала који постају визуелни простор. Овде се код појављује као технологија памћења — али и као питање шта остаје иза нас када подаци постану наши репрезентанти. Инсталација суочава посматрача с проширеним поимањем идентитета, оним које више не припада само телу већ и његовој дигиталној сенци.

Радови обједињени под темом *Код прелаза: простор—време* показују да простор није задати оквир, већ процес који се непрестано генерише кроз микрогестове, сензорне промене и медијске токове. Радови функционишу као манифестације кода прелаза — једни кроз урбане трагове, други кроз сензорну инклузију, трећи кроз флуидност слике, интеракцију, унутрашње процесе или дигиталну архивацију. У сваком од њих појављује се исти принцип: простор и време нису унапред дати, већ настају у процесима који делују испод прага видљивости. Сваки рад постаје својеврсни праг — активна зона у којој се визуелно, звучно, емоционално и дигитално преплићу. Заједно, они откривају код који делује испод површине слике, испод прага опажања: код који покреће настајање простора и времена као живог, променљивог искуства. Уметнички радови постају догађаји; перцепција постаје активна конструкција; а прелаз — уместо границе — постаје главни оперативни механизам искуства.

Digitiopia, A Virtual Paradise, видео

Архивска фотографија тунела Рибейра постаје метафора трансформације града Порта. Пројекција уводи и акустички слој, који утиче на ритам посматрања и обликује начин на који гледалац доживљава слику. Фрагменти фотографије – зграда, знак, реклама, аутомобил – појављују се као трагови једног времена. У процесу колажирања они се преклапају и реорганизују, стварајући нову просторно-временску констелацију. Таква монтажа, у духу Бењаминовог конструктивизма, издваја елементе из њиховог почетног контекста и поново их повезује у савремени, променљиви визуелни поредак. Дигитална култура обликује нове начине мапирања и интерпретације простора, чинећи видљивим нематеријалне слојеве који дефинишу одређену појаву или територију. Уметнички приступи постају средство за преиспитивање односа између слике, простора и искуства. Истовремено, свеприсутност фотографије утиче на разумевање урбаног окружења. Њена примена – од научне документације до уметничке праксе – постаје кључни алат за анализу савременог хоризонта и начина на које конструишемо визуелни доживљај простора.

Јелена Гајиновић (1995, Нови Сад), мултимедијална је уметница чији рад истражује нове (хибридне) просторе и могућности дигитализованог садржаја у креирању савремених реалности. У стваралачком процесу користи спој аналогних и дигиталних материјала, истражујући динамичне односе и значај визуелних информација у савременом друштвеном контексту. Дипломирала је и магистрирала на Департману за нове ликовне медије Академије уметности у Новом Саду, а додатно се усавршавала на Факултету ликовних

уметности у Порту, у Португалији. Као награђивана ауторка представила се на седам самосталних и преко 50 групних изложби, укључујући значајне пројекте попут *Ars Electronica Garden* (2021), *Heritage "Today/Tomorrow"*, *Donumenta* у Регенсбургу (2021) и *На путевима српске уметности 1923–2023: Од Коњовића до Марине Абрамовић* (2023). Њени радови део су српских и међународних колекција, чиме се додатно потврђује њен допринос уметничкој сцени.

arteriastudio.org

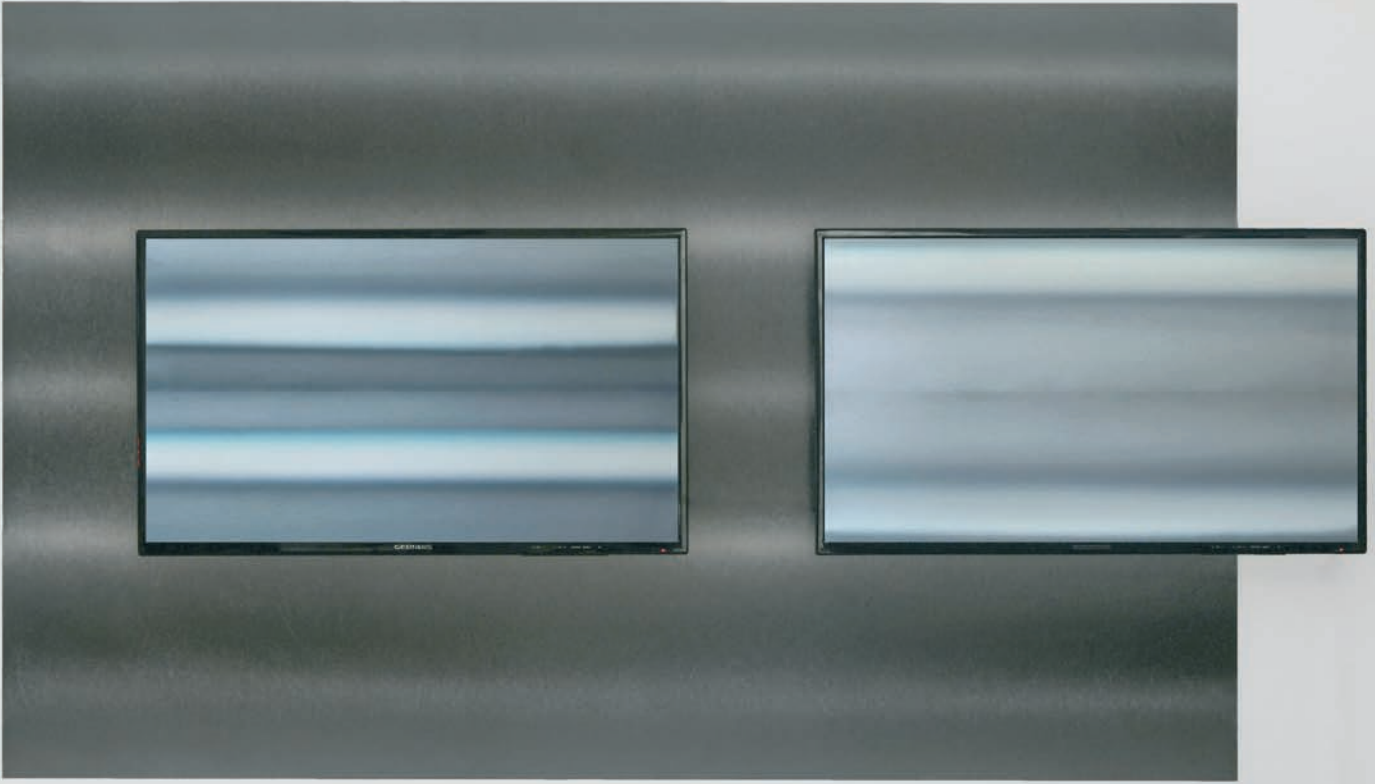
Марија Анђелковић

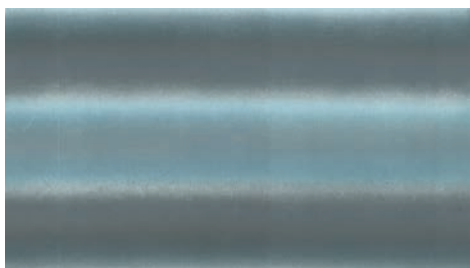
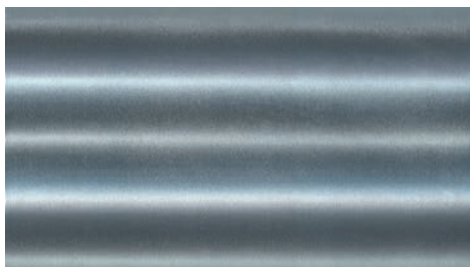
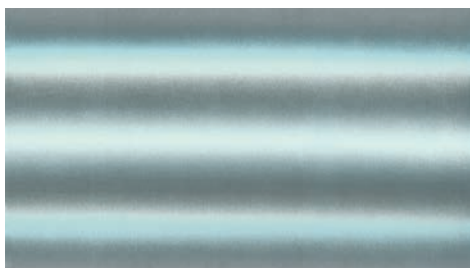
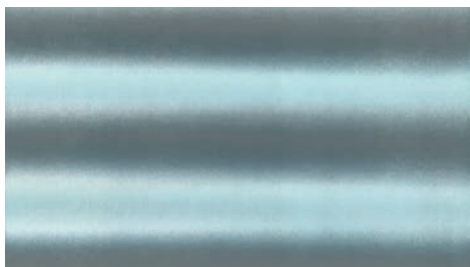
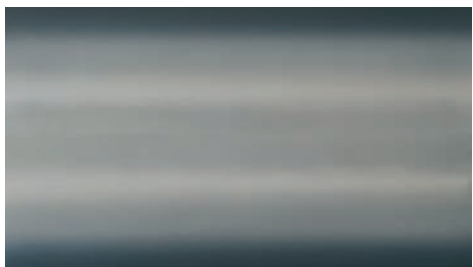
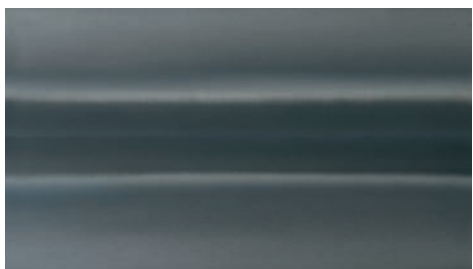
Кроз таласе, видео-инсталација

Видео-рад настао употребом колажног поступка, комбинацијом и анимирањем графичких листова обједињујући низ фрагмената у хибридную слику, чије транзиције наликују кретању таласа.

Марија Анђелковић (1988, Београд), основне и мастер студије завршила је на Графичком одсеку Факултета ликовних уметности у Београду, где је 2019. године стекла звање доктора уметности. Као стипендиста *Erasmus* програма, провела је семестар на АЛУ у Кракову (2018). Реализовала је девет самосталних и учествовала на великом броју колективних изложби, пројеката и графичких радионица у земљи и иностран-

ству. Добитница је награде *Погледи '24* (2024) и награде Другог међународног бијенала графике у Букурешту (2016). Члан је Удружења ликовних уметника Србије (УЛУС, 2013). Од 2018. запослена је у Центру за графику и визуелна истраживања на ФЛУ у Београду као мајстор штампе, а од 2025. ангажована на Факултету примењених уметности у Београду у својству хонорарног предавача за предмет *Литографија*.

Константинос Петровић, Константин Ђорђевић

Тактилни херој, интерактивна тактилна инсталација

Тактилни херој представља мултимедијалну интерактивну инсталацију која је сачињена од уређаја који уз помоћ сензора за препознавање боја одређеној боји приписује звук (одређени тон), који се емитује након што бојени тактилни узорак прође испод сензора. *Тактилни херој* је првенствено намењен особама с ограниченим сензорним могућностима, односно слабовидим и слепим особама, али и свима осталим, без обзира на њихова ограничења у погледу сензорног доживљаја уметничког садржаја.

Константинос Петровић (1995, УБ), апсолвент је мастер студија на Академији уметности у Новом Саду, Департман ликовних уметности – модул Сликарство. Завршио је основне академске студије на Филолошко-уметничком факултету, смер Зидно сликарство. Досад је реализовао 20 самосталних изложби, међу којима се издвајају мастер изложба *Хајде, Боже, буди Друг* у Галерији СУЛУВ-а, као и серија самосталних изложби *#FFFFFF*, а посебно *#FFFFFF rev 0.5*, реализована у Дому омладине Београд. Учествовао је на више групних изложби. Поред тога, учествује и у многобројним пројектима (*Код у уметности*, Галерија СУЛУВ-а, 2021; *На истом задатку, Шок задруга*) и радионицама из области уметности. Део је колектива *Шок задруге* од 2020. године, члан СУЛУВ-а од 2021. године и један од суоснивача Удружења *Графичка мрежа*. Живи и ради у Новом Саду.

Константин Ђорђевић (1995, УБ), као софтверски инжењер, а у блиској сарадњи с уметником Константином Петровићем, развија иновативне, приступачне и пријемчиве широкој публици аудио-визуелно-тактилне интерактивне радове и инсталације. Ови просторни радови спајају ликовну, музичку и перформативну уметност с рачунарством, електроником и савременим технологијама.

Јелена Остојић

Велике девојчице не плачу, инсталација

Губитак оба родитеља отворио је сасвим нови простор у мојој свакодневници; простор у којем питање *Како си?* постаје и једноставно и немогуће. Током детињства постојало је довољно сигурности да свака емоција буде директна. Плач је био природан одговор на мале неправде, нешто што се појављивало одмах, без промишљања. Док ми је фраза *Велике девојчице не плачу* увек звучала као нешто што не припада мени. Данас, међутим, изненађује ме сопствена ретка потреба за плачем. Не зато што га себи ускраћујем, већ зато што се спонтани импулс, који је некада био тако лако доступан, померио на неко друго место. То одсуство доживљавам као одступање од мог ранијег *кода*; не правило, не принцип, већ нешто што се појавило мимо мене. Туга јесте присутна, али улази у другачије облике, оне које не препознајем као своје из ранијег доба.

Јелена Остојић (2002, Вршац), завршила је Гимназију *Борислав П. Браца*, 2021. године. Након годину дана, уписала је основне академске студије нових ликовних медија на Академији уметности у Новом Саду, где тренутно похађа четврту годину. У свом раду, Јелена прикупља фрагменте прошлог бивства који је

граде. Окупирају је теме као што су породица, културно наслеђе, непосредна околина у којој одраста, носталгија и губитак. Од 2023. године, Јелена је приредила једну самосталну и учествовала у девет колективних изложби, од којих је две, у сарадњи с Димитријем Деспотовским, кустосирала и организовала.

Димитрије Деспотовски

Ма дај, баба, видео-инсталација

Дедин одлазак дошао је очекивано, а туга која је остала била је сачињена искључиво од љубави. На сахрани, у капели, први пут сам видео бабу како плаче. Држала ме је за руку чврсто. Поновни одлазак у село отворио је низ успомена, зарасло игралиште, тишину дворишта, кућа је остала иста... Баба нас је дочекала као по обичају. Док сам, након ручка, лагано тонуо у сан, у позадини се чуо благи звук стискања папучице шиваће машине. Њена реалност је сада тиха. Кућа на крају села, окренута ка дугим зеленим пољима, комшилук који је пуст... Не долазим често, макар не онолико колико бих волео. Ипак, сваки пут кад дођем, простор око ње некако оживи. При сваком одласку, задржи ме за руку исто онако као на сахрани. Можда је то њен начин да ме позове да се што пре вратим.

Димитрије Деспотовски (2003, Вршац), завршио је Средњу школу за дизајн *Богдан Шупут*, 2022. године, када је уписао Академију уметности у Новом Саду, смер Нови ликовни медији. Тренутно је на четвртој години основних студија. Учествовао је на десет колективних изложби, од којих је две заједно с Јеленом Остојић организовао. Поред колективних, приредио је

и једну самосталну изложбу у склопу пројекта *Долазимо*. Његов рад претежно је окренут комбинацији уметничких пракси, као што су инсталација и перформанс. Размишљање које стоји уз његову праксу јесте преиспитивање интимности човека и његове комуникације с одређеним просторима, појмовима, искуствима и временом у којем живимо.

Тијана Јеврић

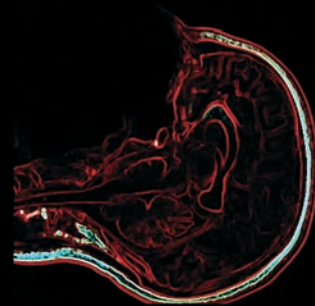
Регистровани, проширена стварност, 3Д моделовање, МРИ снимци 4К

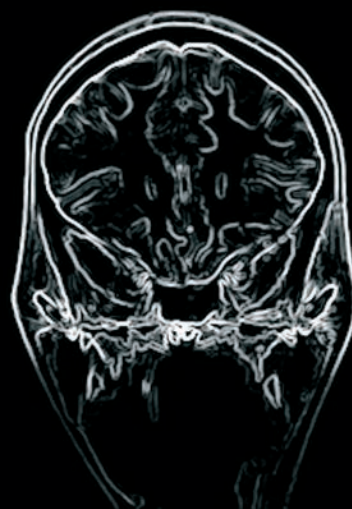
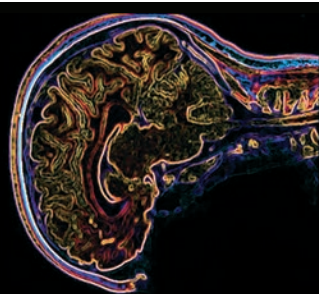
Рад *Регистровани* је база података одређених места и тренутака. Поставља се питање – шта ми, као људи, остављамо иза себе у савременом добу? Да ли су то забележени алгоритми наших кретања, комуникације, активности и осећања? Да ли је то наша задужбина или заоставштина? Који је садржај информација које остају после нас? Поставља се питање наслеђа. Истражујући околину, Тијана дословно архивира људско биће, не кроз физичке оставштине или материјалне заоставштине него кроз бележење и регистровање милиона неурона који се конектују и стварају илузију говора користећи снимке с магнетне резонанце преузете од одређених пацијената, који представљају научно аутентичан приказ наших осећања. Мозак је у овом контексту представљен као јединствен и оригиналан сегмент појединца. Психолошко тумачење архиве омогућава нам да посматрамо сопствено тело као ризницу искустава, ризницу додир, као белешку наше интеракције с физичким светом.

Тијана Јеврић (1997, Нови Сад), мултимедијална је уметница која се бави site-specific и аудио-визуелним инсталацијама, као и холограмским пројекцијама. Завршила је нове ликовне медије на Академији уметности у Новом Саду, где је освојила стипендију и награду за најбољи рад из нове медијске уметности (2020). Реализовала је бројне пројекте, публикације, самосталне и групне изложбе у Србији и иностран-

ству, међу којима се издвајају Културни центар Србије у Паризу, Музеј савремене уметности Војводине, *Ars Elektronika* у Линцу, *На путевима српске уметности 1923–2023: Од Коњовића до Марине Абрамовић*, *Ликовна јесен*, Црногорски ликовни салон 13. новембар, Фестивал савремене уметности *Дунавски дијалози*. Фокусира се на утицај медијске културе на друштво и виртуелни простор.

Катарина Стевић и Марко Докић

Remains, интерактивна инсталација

Рад под називом *Remains* је интерактивна инсталација која преиспитује сусрет материјалног наслеђа и дигиталног света кроз призму језика – његове трансформације и граница. Посматрач се креће кроз хибридни простор у ком својим поступцима одређује смер даљег процеса. Помицање цигли према утврђеном плану покреће систем који камером прати њихов распоред и преводи га у језичку поруку. Тиме постаје учесник у циклусу конструкције и деконструкције, истовремено креатор и рушитељ, повезан с прошлим структурама и будућим могућностима. Веза између прошлости и садашњости не налази се у форми, већ се испољава кроз језичку идеју. Савремени језик маневрише на граници прошлости и будућности, отварајући питање о темељима на којима ће његово наслеђе бити засновано.

Катарина Стевић (2001, Параћин), завршила је Гимназију у Параћину, 2020, и исте године уписала Академију уметности у Новом Саду – модул Сликарство, у класи професора др ум. Горана Деспотовског. Добитница је *Доситејеве награде* 2023/2024, коју додељује Фонд за младе таленте Републике Србије, као и Годишње награде Академије уметности из уметничке дисциплине цртање. Учесница је *Erasmus+* пројекта мобилности, у оквиру ког је уписала летњи семестар 2023/24. године, на Факултету лепих уметности у Гранади. Такође, уписала је мастер студије сликарства на Академији уметности у Новом Саду (2024). Излагала је на више групних изложби.

Марко Докић (2001, Нови Сад), завршио је Средњу стручну школу за дизајн *Богдан Шупут* у Новом Саду, на смеру за графички дизајн, 2020. године. Исте године уписао је Академију уметности у Новом Саду, на смеру Сликарство, у класи професора др ум. Горана Деспотовског. Учесник је *Erasmus+* пројекта мобилности, у оквиру ког је уписао летњи семестар 2023/24. године, на Факултету лепих уметности у Гранади. По завршетку основних студија, уписао је мастер студије сликарства на Академији уметности у Новом Саду (2024). Излагао је на више групних изложби.

Владимир Јанић

Интеракција одговорних, фото-видео инсталација

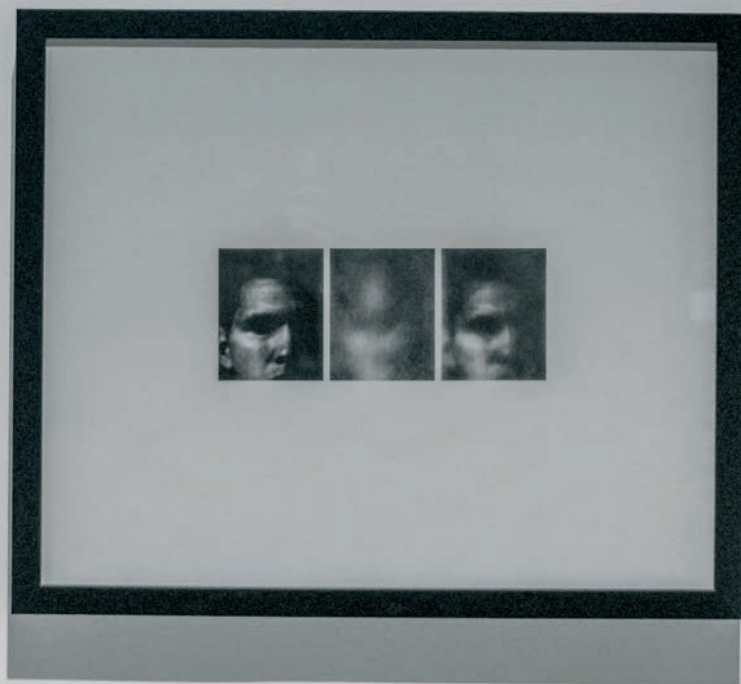
Сусрет површина. Звук. Искуцавање.

Владимир Јанић (1998, Суботица), визуелни је уметник. Основне (ОАС, 2017–2021) и мастер студије (МАС, 2021–2022) завршио је на Академији уметности у Новом Саду. Добитник је Годишње награде Департамента ликовних уметности за студијски програм Нови ликовни медији (2021) и специјалне награде на 9. Светском бијеналу фотографије (2023). Од 2022. године члан је организационог тима Уметничког удружења *Пројекат ЕХР*, а од 2025. године члан СУЛУВ-а. Учествовао је на више уметничко-излагачких пројеката, међу којима су *Фотографија као метод визуелног истраживања* (КЦ Свила-ра, Нови Сад, 2018/19), *Видети невидљиво* (Раднички дом, Нови Сад, 2019), *Код у уметности* и *Померај у коду* (СУЛУВ, *Дистрикт*, Нови Сад, 2021/2022). Био је учесник радионице архивске

фотографије јапанске уметнице Rie Yamade, која је резултирала групном изложбом у СКЦНС-у *Фабрика* (Нови Сад, 2022). Владимирови фотографски радови објављени су у штампаним и дигиталним публикацијама, међу којима су *Fotografiska* (Стокхолм), *Fisheye Magazine* (Париз), *Zone Magazine* (Турска), часопис *Елементи*, *BBC Serbia*, *Elle Serbia* и *Плезир*. Његов уметнички фокус усмерен је на динамику комуникације, истражујући однос између ауторитарних форми – било да се оне манифестују као фигуре, места, структуре или системи – и другог, који на њихову рестриктивну природу реагује на различите начине. Кроз медије фотографије, videa и сликарства развија визуелни језик којим испитује наговештај, реакцију и последицу таквих сусрета.

Валентин Варга

St. Sebastian, кинетичка скулптура (полиестер јакна, електромотори, брисачи ветробрана, променљиве димензије), 2024

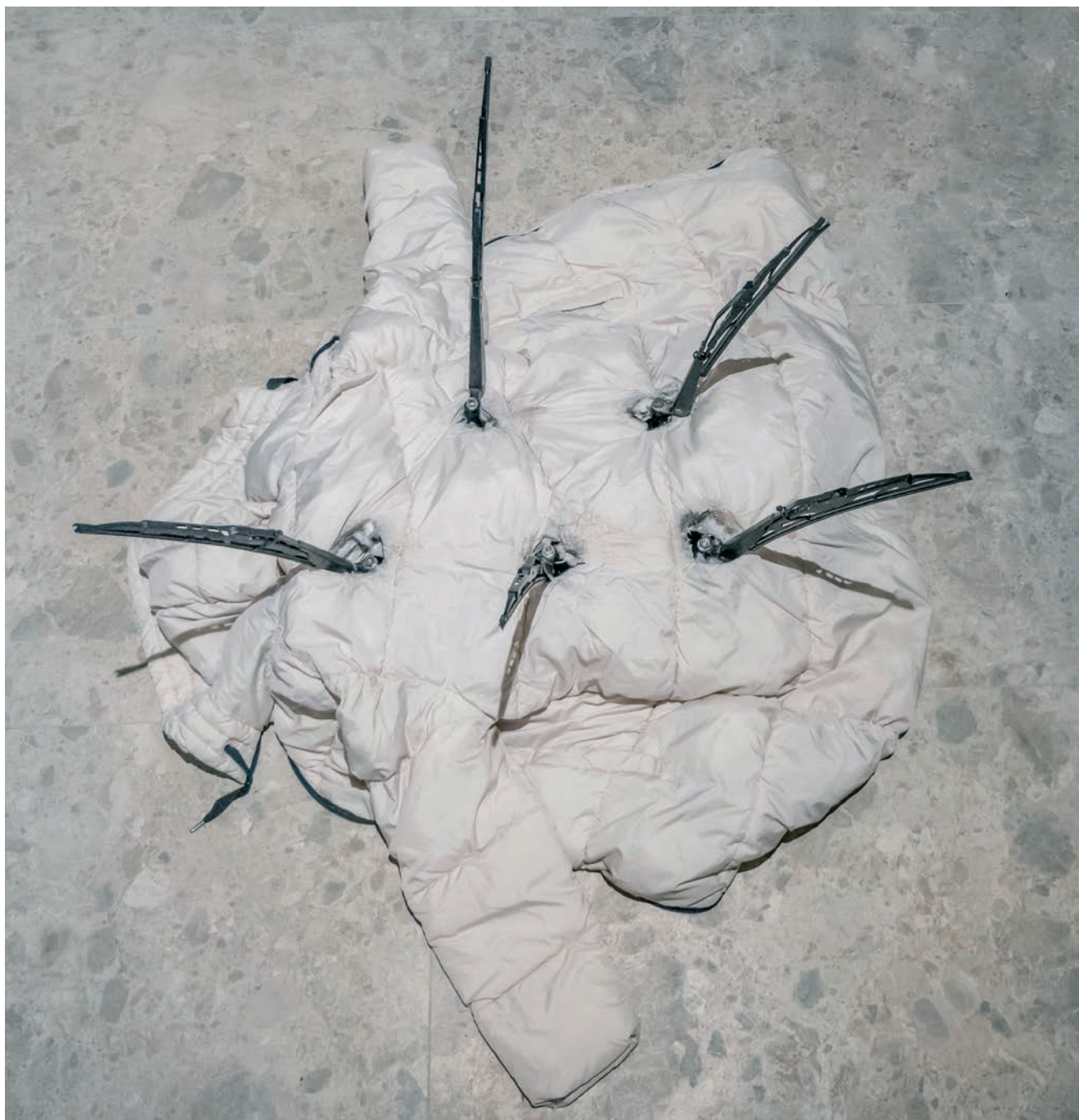
*Ствари не почињу споља, већ изнутра,
не доле него горе и не у видљивом већ у невидљивом.*

Бела Хамваш

Формална основа дела је легенда о Светом Себастијану и њено представљање у хришћанској иконографији. За разлику од легенде, у раду у инверзном моду напад (смрт) не долази споља већ изнутра. У инсталацији црни брисачи избијају из беле јакне као неке врсте паразита. Рад може да представља мрачну, дистопијску будућност, где човека уништава управо технологија коју је сам створио. У дубљем смислу рад алудира на то да и корен проблема и само решење, и узрок и последица налазе се унутар субјекта. Тренутну глобалну поликризу је створио човек, питање је да ли су вештачке друштвене, економске, еколошке и технолошке промене довољне ако се човек не мења изнутра.

Валентин Варга (1990, Нови Сад), дипломирао је на Академији ликовних уметности у Сарајеву на одсеку Сликарство. Мастер студије апсолвирао на Академији уметности у Новом Саду. Свој рад је досад презентовао на десет самосталних и на више колективних изложби (Србија, Босна и Херцеговина, Мађарска, Аустрија). Учествовао

је на бројним колонијама уметника и у уметничким пројектима у Србији и у иностранству. Један од оснивача уметничке групе *Ctrl/V Art*. Од 2015. године организатор је ликовне колоније ТАКТ (Темеринска ликовна стваралачка колонија). Од 2021. године члан је Савеза удружења ликовних уметника Војводине (СУЛУВ). Живи и ствара у Темерину.

Координација, аутор концепта изложбе:

Горан Деспотовски (1972, Вршац), дипломирао је на Вишој школи ликовних и примењених уметности у Београду (1995). На Академији уметности у Новом Саду завршио је основне академске (1999) и магистарске студије сликарства (2003), и стекао звање: доктор ликовне уметности (2018). На истој академији је и запослен (од 2004). Изабран је у звање редовног професора, за ужу уметничку област Сликаство (од 2019). Председник је Савеза удружења ликовних уметника Војводине (од 2017). Излагао је на 68 самосталних и на више колективних изложби у земљи и иностранству. Вишеструко је награђиван из области ликовних уметности. Аутор је више пројеката у оквиру АУНС: *Разлике* (2005–), *Слика* (2011–), *Књига* (2016), *Простор дигиталне слике* (2016) и пројеката у оквиру СУЛУВ-а: *СМИЦ. покретна форма* (2019–), *Померај у коду* (2021–), *Релације тела* (2024–), *Фрагменти историје* (2019–) и др.

gorandespotovski.com

Културни центар Панчева
Галерија савремене уметности
Милоша Црњанског 2, Панчево
gsu.pancevo@gmail.com
www.kulturnicentarpaceva.rs

кôд прелаза: простор–време

[померај у кôду]

Уметници

Јелена Гајиновић
Марија Анђелковић Константинос
Петровић Константин Ђорђевић
Јелена Остојић
Димитрије Деспотовски
Тијана Јеврић
Катарина Стевић
Марко Докић
Владимир Јанић
Валентин Варга

За издавача

Ивана Оташевић Вељин

Организаторка програма
и уредница каталога
Ивана Маркез Филиповић

Координација, аутор концепта изложбе

Горан Деспотовски

Текст

Горан Деспотовски

Фотографије

Горан Николић

Лектура

Данамарија Сердар

Дизајн

Павле Халупа

Пројект менаџерка

Лидија Кочевски

Односи с јавношћу

Моника Хусар Токин

Техничка подршка

Петар Спасић, Дејан Гаћеша и
аутори

ИСБН број

978-86-82546-15-3

Штампа

Издавачко предузеће *Епоха*,
Бакионица бб, 31210 Пожега

децембар 2025.

Изложбу подржали

Министарство културе Републике Србије,
Покрајински секретаријат за културу,
јавно информисање и
односе с верским заједницама

Град Панчево

CIP- Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

73/76(497.11)“19/20”(083.824)

НОВЕ технологије (19 ; 2026 ; Панчево)

19. нове технологије : кôд прелаза : простор- време : [померај у кôду] : 26. децембар 2025 – 30. јануар 2026, Галерија савремене уметности Панчева / [координација, аутор концепта изложбе Горан Деспотовски] ; [фотографије Горан Николић].- Панчево : Културни центар Панчева, Галерија савремене уметности, 2026 (Пожега : Епоха).- 58 стр. : илустр. ; 21 cm

Тираж 300.

ISBN 978-86-82546-15-3

1. Гл. ств. насл. 2. Деспотовски, Горан, 1972- [друго]
а) Нове технологије (19 ; 2026 ; Панчево)-- Изложбени каталози б)
Ликовна уметност-- Србија-- 20-21. в.-- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 184241417

